

lille Trin høiere, end hvad der præsteres paa de saakaldte Folketheatre, saa skal jeg være meget tilfreds og gjerne være med til at give den Understøttelse, der behøves i saa Henseende.

Winther: Der har i mange Aar været ført en hidtig Kamp her i Salen angaaende Udgifterne til Theatret, og der har tidligere været fremdraget en anden Side, som har forarsaget en ligesaa stærk Modstand fra forskellige Sider, nemlig Theatrets Bestyrelsesmaade, dets Forhold til Staten. Det forekommer mig nu, at det foreliggende Lovforslag hverken med Hensyn til det ene eller til det andet af disse to Strids spørgsmål giver nogen heldig Løsning. Man har sagt, at Theatret er en national Dannelsesanstalt, at det derfor skal understøttes af Staten og bestyres af Staten, og at det, naar man tager een af disse Betingelser bort, ikke længere kan opfylde sit Diemed som national Dannelsesanstalt. I dag have vi igjen hørt den samme Mening udtale af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille). Jeg skal i den Anledning indskrænke mig til at gøre nogle saa Bemærkninger, da der allerede er talt temmelig vidtløftig og for visse Punkters Bedkommende tillige i samme Retning, hvortil jeg ønskede at udtale mig. Jeg skal da for det Første bemærke med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt vort nuværende Theater er en udelukkende national Dannelsesanstalt, at jeg ikke kan anerkjende dette. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds gjorde opmærksom paa, at der var Kunstarter, som havde en mere universel Betskaffenhed, og han nævnte Dandsen og Musikken, det vil sige Balletten og Operaen. Jeg troer ogsaa, at han havde Ret deri, men forsaavidt det er en Sandhed, maae disse to Grene af Kunsten hørstærkes fra Theatret, naar det skal være en reen national Dannelsesanstalt; man maa, som han ogsaa selv sagde, indskrænke det til Skuespillet. Der er jo forskellige Meninger om, hvorvidt det er nødvendigt at bevare Theatret som Statsinstitution eller ikke, hvorvidt det er en Betingelse for, at Folkets aandelige Liv kan udvikles, at

have en saadan Statsinstitution. Det være Fordom eller Sandhed, at der bør bestaae en saadan Anstalt; jeg siger, at den Tid, hvortil vi nu leve, fordrer, at der vedbliver at bestaae en saadan Anstalt; men hvad der har lydt her som en stadig Klage, er, at der anvendes et forholdsvis for stort Beløb af Statens Indtægter til dette formaals Opnaaelse. Lad os da, naar Tiden fordrer, at en saadan Anstalt skal opretholdes, for at imødekomme denne Fordring fra en Side, som jeg ikke kan nægte har sin Berettigelse, indskrænke Theatret til at være, hvad der kan anføres som den eneste Grund, hvorfor det opstilles som et Institut, der bør underholdes af Staten. Jeg er overbevist om, at der hører færre Midler til at vedligeholde en Anstalt af den Art end en, hvorved der tillige skal udføres de andre Kunstarter, og dersom det ikke kan bevises, at de to andre Kunstarter istedetfor at fordyre Anstaltens Budget give det en Lettelse, mener jeg ialtsald, at vi maae gaae hen til at affkaste dem, hvis vi ikke ville udsætte os for at gaae til den Uderlighed, som blev udtalt af det ærede Medlem for Frederiksberg Amts 5te Valgkreds (B. Christensen), der strax vilde nægte enhver Bevilling til Theatret. I Genhold til den langvarige Kamp, der har været ført her, havde jeg ventet at see et Lovforslag fremkomme, hvortil der anvistes en Udvei til en endelig Ordning af Forholdet mellem Theatret og Staten, saaledes at Theatret frigjordes fra at staae under Statens Bestyrelse. Jeg havde ventet, at der skulde være paavist en Overgangstilstand, som, uden at bryde for stærkt med de nuværende Meninger og de herskende Anskuelse om dette Forhold, dog havde vist en Nedgang i Udgifterne, saaledes at man fra alle Sider vilde have fundet, at det var en billig Indrømmelse til de herskende Anskuelse; men ingen af disse Dele kan jeg anerkjende at være tilstede i Lovforslaget. Man har ladet det gamle Forhold bestaae og ikke anviist en Grændse, da Institutet skulde have en anden, fra den nuværende forskjellige Stilling til Staten. I den første Paragraph er der udtalt den Sætning, at kongelig Ansættelse ikke kan gives nogen Kunstner ved